

فصل اول: سوالات استخدامی تالیف با پاسخنامه تشریحی

بخش اول: سوالات استخدامی حسابداری و حسابرسی بخش عمومی ۱۴۰۳

۱- بر اساس اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نظام اقتصادی کشور به چند بخش تفکیک می شود؟

(۱) ۲ بخش (۲) ۳ بخش (۳) ۴ بخش (۴) ۵ بخش

ه: گزینه ۳

تعریف بخش عمومی و تعیین دامنه آن تعریف بخش عمومی و تفکیک آن از دیگر بخش ها بر اساس نظام اقتصادی و قوانین حاکم در هر کشور صورت می پذیرد. برای مثال

اصل چهل و چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نظام اقتصادی کشور را به سه بخش دولتی تعاونی و خصوصی تفکیک می کند. بخش دولتی شامل تمام صنایع بزرگ صنایع مادر بازرگانی خارجی معادن بزرگ، بانک داری بیمه تأمین نیرو سد ها و شبکه های بزرگ آب رسانی رادیو و تلویزیون پست و تلگراف و تلفن هواپیمایی کشتیرانی راه و راه آهن و مانند این هاست که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است. بخش تعاونی شامل شرکت ها و مؤسسات تعاونی تولید و توزیع است که در شهر و روستا بر اساس ضوابط اسلامی تشکیل میشود بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی دامداری صنعت تجارت و خدمات میشود که مکمل فعالیت های اقتصادی دولتی و تعاونی است.

۲- کدام گزینه از دستگاه های اجرایی به حساب نمی آید؟

(۱) وزارت خانه ها (۲) شرکت ملی نفت ایران (۳) بیمه های دولتی (۴) صرافی ها

ه: گزینه ۴

ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، دستگاه اجرایی را بدین شکل تعریف و شناسایی می کند: تمام وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیر دولتی، شرکت های دولتی و تمام دستگاه هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است؛ از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک ها و بیمه های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده میشوند.

۳- دیوان محاسبات جز کدام یک از دستگاه های اجرایی می باشد؟

(۱) وزارتخانه (۲) موسسه دولتی (۳) شرکت دولتی (۴) موسسه و نهاد های عمومی غیر دولتی

ه: گزینه ۲

وزارتخانه: وزارتخانه واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون با این عنوان شناخته شده و یا بشود؛ مانند وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

مؤسسه دولتی: مؤسسه دولتی واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد و زیر نظر یکی از قوای سه گانه اداره میشود و عنوان وزارتخانه ندارد؛ مانند دیوان محاسبات.

۴- امور حاکمیتی شامل کدام یک از موارد زیر نمی شود؟

(۱) برقراری عدالت و تأمین اجتماعی

(۲) ایجاد فضای سالم برای رقابت و جلوگیری از انحصار و تضییع حقوق مردم

(۳) قانون گذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضایی

(۴) سرمایه گذاری های زیر بنایی

ه: گزینه ۴

امور حاکمیتی: آن دسته از اموری است که تحقق آن سبب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه می شود و بهره مندی از این نوع خدمات سبب محدودیت برای استفاده دیگران نمی شود. امور حاکمیتی طبق این ماده موارد زیر را شامل میشود:

- سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت در بخشهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی

- برقراری عدالت و تأمین اجتماعی و باز توزیع درآمد

- ایجاد فضای سالم برای رقابت و جلوگیری از انحصار و تضییع حقوق مردم

- فراهم کردن زمینه ها و مزبتهای لازم برای رشد و توسعه کشور و رفع فقر و بیکاری

- قانون گذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضایی

- حفظ تمامیت ارضی کشور و ایجاد آمادگی دفاعی و دفاع ملی

- ترویج اخلاق، فرهنگ و مبانی اسلامی و صیانت از هویت ایرانی اسلامی؛

- اداره امور داخلی، مالیه عمومی، تنظیم روابط کار و روابط خارجی

- حفظ محیط زیست و حفاظت از منابع طبیعی و میراث فرهنگی

- تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت فضای فرکانس کشور

- ارتقای بهداشت و آموزش عمومی، کنترل و پیشگیری از بیماری ها و آفت های واگیر، مقابله و کاهش اثرات

- حوادث طبیعی و بحران های عمومی

۵- کدام گزینه بیانگر روابط میان واحدهای سازمان، حدود اختیارات، سلسله مراتب و نحوه توزیع وظایف میان واحد ها است؟

(۱) شرکت سازمانی

(۲) امور حاکمیتی

(۳) ساختار سازمانی

(۴) دستگاه های اجرایی

ه: گزینه ۳

ساختار سازمانی چارچوبی است که روابط میان واحدهای سازمانی، حدود اختیارات، سلسله مراتب، سطوح فرماندهی و نحوه تقسیم و توزیع وظایف میان واحدها را نشان می دهد و شامل شرح وظایف، نمودار سازمانی و پست های سازمانی است. ساختار سازمانی، نمادی قابل ریت از کل فعالیت ها و فرایندهای سازمانی را ارائه میدهد. به همین دلیل طراحی ساختار سازمانی متناسب با اهداف سازمان و

حفظ پویایی آن، یک نیاز ضروری است. ماده ۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به ساختار سازمانی اشاره و بیان کرده است که «ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیر ضرور» از جمله اموری است که دولت باید تلاش خود را در جهت طراحی و استقرار بهینه آن معطوف دارد.

۶- مهم ترین ابزاری که به هیات مدیره کمک می کند تا بتواند مسئولیت پاسخ گویی را محقق سازد چیست؟

(۲) گزارشگری مالی

(۱) اهداف انتفاعی

(۴) حسابداری

(۳) چارت سازمانی

ه:گزینه ۳

بخش خصوصی در اقسام مختلف شرکت ها شکل می گیرد. طبق ماده ۲۰ قانون تجارت، شرکت های تجاری بر هفت قسم هستند که عبارت اند از: شرکت سهامی، شرکت با مسئولیت محدود، شرکت تضامنی، شرکت مختلط غیرسهامی، شرکت مختلط سهامی، شرکت نسبی و شرکت تعاونی تولید و مصرف. طبق اساسنامه شرکت ها، هیئت مدیره در مقابل سهامداران و سایر گروه های ذی نفع نسبت به عملکرد خود که به طور غالب همان تحصیل سود است، پاسخ گوست. گزارشگری مالی از مهمترین ابزارهایی است که به هیئت مدیره کمک می کند تا بتواند مسئولیت پاسخ گویی را محقق سازد.

۷- مهم ترین مسئولیت دولت چیست؟

(۱) تامین امنیت و رفاه عمومی شهروندان (۲) رشد اقتصادی و اجتماعی کشور

(۴) مسئولیت در برابر رسانه های عمومی

(۳) ایجاد سرمایه گذاری های زیر بنایی

ه:گزینه ۱

مسئولیت تامین امنیت و رفاه عمومی: تامین امنیت و رفاه عمومی شهروندان مهم ترین مسئولیت دولت است و دولت در این خصوص وظیفه ای منحصر به فرد دارد. از این رو، خلاف بخش خصوصی، در بخش عمومی برای دستیابی به این اهداف اتخاذ تصمیمات صرفا بر مبنای تحلیل هزینه فایده مالی نیست. برای مثال کشور ممکن است برای دفاع از منافع ملی وارد جنگ شود با وجود اینکه جنگ کسری بودجه را افزایش می دهد.

۸- شناخته شده ترین برنامه مالی دولت است که به صورت بسیار گسترده از آن استفاده می شود؟

(۴) سرمایه گذاری خارجی

(۳) بودجه

(۲) گزارشگری مالی

(۱) مالیات

ه:گزینه ۳

اهمیت بودجه: بودجه شناخته شده ترین برنامه مالی دولت است که به صورت بسیار گسترده از آن استفاده میشود. بودجه، ابزاری مهم برای توافق درباره اهداف و تخصیص منابع بین اولویت های گوناگون است و سیستمی برای کنترل مخارج فراهم می آورد. بودجه همچنین اطلاعات مورد نیاز برای ارزیابی آثار اقتصادی سیاستهای مالی دولت را ارائه میکند.

۹- دیوان محاسبات گزارش تفری بودجه هر سال را به انضمام نظرات خود به کجا ارسال می کند؟

(۲) سازمان امور اقتصادی کشور

(۱) دیوان عدالت اداری

(۴) سازمان برنامه و بودجه

(۳) مجلس شورای اسلامی

ه:گزینه ۳

حسابرسان دیوان محاسبات بر اساس اصل ۵۵ قانون اساسی مکلف اند به تمام حساب های وزارتخانه ها، مؤسسات، شرکت های دولتی و سایر دستگاه هایی که به نحوی از بودجه کل کشور استفاده می کنند، به ترتیبی که قانون مقرر میکند، رسیدگی یا حسابرسی کنند تا هی هزینه ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد. دیوان محاسبات، حساب ها و اسناد و مدارک مربوطه را برابر قانون جمع آوری و گزارش تفری بودجه هر سال را به انضمام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم می کند. این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.

۱۰- مهم ترین وجه تشابه حسابداری عمومی با حسابداری بخش عمومی چیست؟

(۱) کسب سود

(۲) ارائه خدمات

(۳) پاسخ گویی در برابر ذی نفعان

(۴) اندازه گیری اطلاعات مالی

ه:گزینه ۳

مقایسه حسابداری بخش خصوصی و حسابداری بخش عمومی: چنانچه حسابداری به عنوان یک سیستم اطلاعاتی تلقی شود، این سیستم عبارت است از فرایند تشخیص، اندازه گیری و گزارشگری اطلاعات مالی، به طوری که ذی نفعان و استفاده کنندگان بتوانند قضاوت و تصمیم گیری کنند. این تعریف بیانگر آن است که حسابداری ابزار پاسخ گویی و تصمیم گیری است. در مقایسه ی حسابداری بخش خصوصی با بخش عمومی از منظر هدف اساسی که یکی کسب سود و دیگری ارائه خدمات است، تفاوت قابل ملاحظه ای وجود دارد؛ لیکن وجه تشابه اصلی در هر دو بخش این است که در مقابل ذی نفعان و استفاده کنندگان از اطلاعات تهیه شده سیستم حسابداری پاسخگو هستند.

۱۱- کدام مفهوم هسته مرکزی تمام روابط اجتماعی بین مردم و کارگزاران دولت هاست؟

(۱) مسئولیت پاسخ گویی عمومی

(۲) حاکمیت دموکراتیک مدرن

(۳) هم بستگی

(۴) برنامه ریزی

ه:گزینه ۱

مفهوم مسئولیت پاسخ گویی عمومی در جوامع با نظام سیاسی مردم سالار - که دولت ها با رأی مستقیم مردم تعیین می شوند - مردم حق پاسخ خواهی از دولت را برای خود محفوظ می دارند؛ لذا در این کشورها مسئولیت پاسخ گویی عمومی، جایگاهی والا و نقشی پررنگ دارد. مسئولیت پاسخ گویی عمومی کلیه مفاهیم جامعی را در بر میگیرد که برای ادای کامل وظیفه، مسئولیت عهد و پیمان یا امانت به کار می رود. این مفهوم هسته مرکزی تمام روابط اجتماعی بین مردم و کارگزاران دولت هاست. مسئولیت پاسخ گویی عمومی نمادی از حاکمیت دموکراتیک مدرن است و به طور سنتی رابطه بین سیاستمداران و شهروندان و همچنین رابطه بین سیاستمداران و مدیران عمومی را در نظر میگیرد. این مفهوم به عنوان مترادفی برای بسیاری از خواسته های سیاسی در نظر گرفته میشود که به خوبی تعریف نشده اند؛ مانند شفافیت، سرمایه، دموکراسی، کارایی و یکپارچگی. اگر دولت ها در برابر اقدامات، تصمیمات، رویه ها و مخارج خود پاسخ گو نباشند، دموکراسی در حد حرف و شعار باقی خواهد ماند. با این حال، "تبیین مسئولیت پاسخ گویی عمومی"، به عنوان یک مفهوم بسیار پیچیده و دشوار است و مشابه با واژه های بسیار شناخته شده ای نظیر "یادگیری"، "مسئولیت پذیری" یا "هم بستگی" است که هی کس نمی تواند با آن مخالف داشته باشد. در واقع یکی از واژه های سیاسی - انگیزشی است که می تواند منعکس کننده تصویری از اعتماد، وفاداری و عدالت باشد.

۱۲- کدام نظام با استفاده از اطلاعات تاریخی نظام حسابداری نسبت به پیش بینی درآمد ها و هزینه های یک دوره مالی به ایفای نقش در

جهت تخصیص بهینه درآمد ها بین دستگاه های اجرایی بخش عمومی می پردازد؟

(۱) نظام حسابداری (۲) نظام ارزیابی عملکرد

(۳) نظام بودجه بندی و گزارشگری بودجه ای (۴) نظام حسابداری و گزارشگری مالی

ه:گزینه ۳

نظام بودجه بندی و گزارشگری بودجه ای با استفاده از اطلاعات تاریخی نظام حسابداری و گزارشگری مالی نسبت به پیش بینی درآمدها و هزینه های یک دوره مالی به ایفای نقش در جهت تخصیص بهینه درآمد ها بین دستگاه های اجرایی تشکیل دهنده بخش عمومی می پردازد.

۱۳- نظام حسابداری و ارزیابی عملکرد مالی در اختیار چه کسی است؟

(۱) دولت و قوه مقننه (۲) قوه مجریه (۳) قوه قضاییه (۴) ۱ و ۲

ه:گزینه ۱

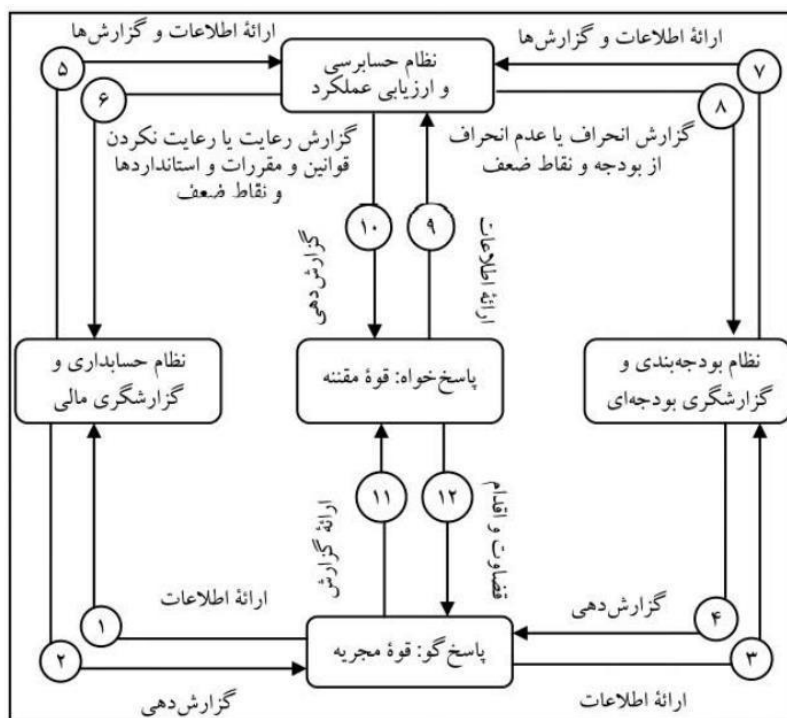
چرخه ۵، ۶، ۷ و ۸: نظام حسابداری و ارزیابی عملکرد مالی دارای دو بعد عملکردی است. این نظام از یک طرف در اختیار دولت و از طرف دیگر پاسخ خواه یا قوه مقننه (نمایندگان مردم) است. دولت هم زمان با ارائه اطلاعات به نظام های حسابداری و بودجه ای، به طور مستقیم فرایند اجرای این دو نظام را توسط ذی حسابان و مدیران مالی به عنوان مقام های تطبیق دهنده ی هزینه (خرج) با قوانین

و مقررات و استانداردها، رسیدگی و ارزیابی می کند. علاوه بر این، از طریق سایر واحد های نظارتی از جمله سازمان حسابداری کل کشور

و مؤسسات عضو جامعه حسابداران رسمی، مطلوبیت ادعاهای مندرج در صورت های مالی اساسی بخش عمومی را که توسط مدیران دولتی تهیه و تأیید شده است،

رسیدگی و ارزیابی کنند. نظام حسابداری و ارزیابی عملکرد از طرف دیگر در اختیار قوه مقننه یا پاسخ خواه به عنوان نمایندگان مردم است به طوری که این قوه از طریق

دستگاه های نظارتی خود از جمله دیوان محاسبات کشور تمام عملیات

شکل ۲-۱ چرخه مسئولیت پاسخ گویی بخش عمومی